

ФАЛЬЧЕНКО О.О., канд. екон. наук, доц. каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»

ЮРКОВ М.Ю., студент каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»

ОСНОВНІ ПИТАННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

В умовах сучасного економічного стану підвищується роль обліку і контролю за раціональним використанням усіх ресурсів, у тому числі і основних засобів. Невід'ємною умовою здійснення господарської діяльності є забезпечення підприємства, поряд з матеріальними, трудовими, фінансовими ресурсами необхідними об'єктами основних засобів.

Бухгалтерський облік основних засобів – дуже важливий напрямок бухгалтерського обліку. Отримання достовірної інформації про майно підприємства набуває першорядної важливості. Головні завдання бухгалтерського обліку основних засобів: контроль за наявністю і збереженням основних засобів з моменту придбання їх і до моменту вибуття; контроль за правильним і ефективним використанням коштів на реконструкцію, модернізацію і ремонт основних засобів; контроль за ефективним використанням основних засобів по часу і потужності; отримання даних для складання звітності про наявність та рух основних засобів. Ці завдання вирішують за допомогою регістрів бухгалтерського обліку та забезпечення правильної організації обліку наявності і руху основних засобів, щомісячних розрахунків амортизації основних засобів та обліку витрат з їх ремонту.

Організація обліку основних засобів повинна бути цілісною, єдиною системою взаємопов'язаних, взаємоузгоджених способів і методів обліку, які охоплюють увесь комплекс облікових процедур з виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення,

узагальнення, зберігання та передачі інформації.

Для віднесення матеріальних активів до об'єктів, що обліковуються у складі основних засобів, потрібно перевірити, чи відповідає такий об'єкт основним критеріям. Для визнання активу об'єктом основних засобів строк його корисного використання має бути більше одного року і дотриманий вартісний критерій. Також мають виконуватися дві умови: є ймовірність отримання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, і вартість об'єкта може бути визначена. Окремою групою є проблеми складності оцінки основних засобів, які полягають у виборі вартості, за якою слід їх вимірювати. Традиційним і найбільш методично розробленим способом оцінки в національній обліковій практиці є відображення основних засобів за первісною вартістю, яка складається з фактичних витрат на їх виробництво і придбання. Одним з проблемних питань залишається порядок визначення ліквідаційної вартості основних засобів через складність оцінки активів у майбутньому.

Організацію обліку руху основних засобів, починаючи із їх введення в експлуатацію, приймання після проведених ремонтів і закінчуючи їх ліквідацією, потрібно будувати із урахуванням їх специфічних особливостей, забезпечуючи одночасне проведення контрольних та аналітичних процедур. Для якісного, відповідального виконання робіт з приймання та списання об'єктів доцільно розробити робочу інструкцію, у якій чітко визначити перелік робіт і порядок їх здійснення, функції та завдання кожного члена комісії, а також їх відповідальність.

Основними шляхами удосконалення організації обліку основних засобів є раціоналізація як кожної форми документів і реєстрів обліку, так і методів, і способів збирання, обробки і узагальнення облікової інформації, адаптованих до сучасних умов.

Список літератури: 1. Податковий кодекс України, зі змінами та доповненнями від 04.04.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>; 2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 19.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua/>; 3. Замлинський В.А. Облік основних засобів: переосмислення принципів та завдань / В.А. Замлинський // Облік і фінанси АПК – 2010. – № 1; 4. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік [текст] : навч. посіб. / І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 688 с.